

Gorenjski GLAS

Obračam se na naše delavcev tovarnah in rudnikih, v raznih delavnicah, na raznih gradbenih mestih in povsod, kjer delamo in bijemo bitko za uresničenje petletnega plana, obračam se na našo slavno mladino, na našo ljudsko inteligenco, naše delovne kmete in na vse člane Ljudske fronte, naj se v nastopajočem 1949. letu ne strašijo truda in naporov in žrtvujejo vse za izpolnitev vseh nalog v tem letu.
(Iz novoletne poslanice maršala Tita narodom Jugoslavije).

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 1

Kranj, 6. januarja 1949

Cena din 2.—

Zadnji dnevi borbe za plan

KAKO JE TRŽIČ IZPOLNJEVAL PRODUKCIJSKE PLANE

Že 30. septembra je tovarniška sirena oznanila, da je prvo podjetje izpolnilo svoj letni plan. Delavstvo ostalih tovarnih je prisluhnilo: kdaj bo tulilo pri nas? Vse do 20. decembra je podjetje za podjetjem slavilo delovne zmage in ko je ta teden zadnje podjetje izpolnilo svojo težko obvezo, je Tržič v celoti predčasno izvršil svojo dolžnost.

Med letom marsikje borba za plan ni zajela celotnega kolektiva, ko pa se je oglasila prva sirena, je bil to signal za borbo, za tekmovanje. Niso bili redki primeri, da so ljudje živeli le za plan, da so se od jutra do pozne noči ali vso noč borili za odstotke. Možje, žene, mladina, vse je zajel borbeni polet. Matere, ki imajo doma otroke in dela dovolj, so vlagale neverjetne napore, da svoje doprinesejo, da ne zaostanejo. Bili so slučajji, da je obratovodja moral nekako s silo spraviti ljudi domov, ker po dolgih urah niso hoteli od stroja. Kako neverjetno enotno so se borili ljudje, ki mogoče v svoji notranjosti še ne razumejo družbenega preobrata in še niso opravili s starimi socialdemokratskimi ali klerikalnimi usidelnimi preteklostmi. Borba za plan je skovala trdno enotnost, kar marsikje niso zmogli sestanki in razgovori. Nevorni Tomaži in protiljudski elementi so strmeli, češ: Glej silo, ki ustvarja! V svoji nemoči in sovraštvu do napredka so skušali vtihotapljati sovražne parole, da bi zmanjšali delovni polet. Vse povzročene nakane pa so se razblinile ob misli na plan, vsi so dejali: „Kaj nas motijo, plan, plan moramo izvršiti!“

Kdor pa pozna Tržič, ve, da je bila borba res težka. Stalno stoj pred trgovinami in čakaj, sredi meseca še nimaš maščobe, a delaš po 12 ur. krompir, jabolka, drva, obleka, čevlji, na stotine

skrbi in sitnosti za preskrbo. Kdo ve, kje je ležala krivda za navidez malenkostno napako, ki pa se je dostikrat tako ostro odražala potem pri tistih, ki žive le od tega, kar se uvozi, saj hribi okoli Tržiča ne dajo ne sadja, ne sočivja, ne živine. Na množičnih sestankih se je apeliralo, pa tudi ostro napadalo, naj se napake odpravijo. Mnogo se je uredilo, a pojavile so se nove napake. Stanovanjska kriza je povzročila, da je družina s 13 otroci spala v eni sobi, a kuhinja je imela cementni pod. Težke so posledice let kapitalizma. Podjetja so izgubljala delovno silo in je bilo treba z manjšim številom ljudi izpolnjevati plan. K vsemu temu pa je prišlo še hujskanje protiljudskih elementov. In vkljub vsemu je Tržič predčasno izvršil svojo obvezo!

Ko je obrat predilnica Bombažne predilnice in tkalnice dosegal plan, je bilo predvideno, da bo dosežen nekako ob 24. uri. Samoinicativno se je kolektiv izmene, katere delovni čas naj bi se končal ob 22. uri, ne da bi obratovodja ali direktor zato kaj vedela, z neverjetnim poletom vrgel na delo in ob 21.20. uri s ponosom javil: „Tovariš direktor, plan smo izpolnili!“ Kdor je ob tej priliki videl sijoče in mokre oči od direktorja do stare delavke, ta je videl vse: tiho zavest in predanost, neizčrpno voljo in neizmerno veselje nad doseženim. To je delavski razred, katerega vzgajata KP in maršal Tito, to je delavski razred, v katerega ima maršal Tito neomejeno zaupanje, to je delavski razred, ki ga klevete in hujskanje ne omajajo, ampak le utrjujejo v enotnosti in delavnosti.

Tako se je Tržič boril za plan, tako ga je dosegel, tako je znova utrdil sloves proletarskega mesta, ki zna in zmore ustvarjati.

stvu je najbolj dokazal silen polet naših delovnih kolektivov, ki so ga zlasti pokazali prav v času V. kongresa KPJ in II. kongresa KPS.

Napačno bi bilo spričo velikih uspehov misliti, da ni več sovražnikov, da ne bo več naporov in ne več borbe. Odkupi krompirja, prašičev in ostalih kmečkih proizvodov kažejo, da imamo na vasi še vedno opravka s špekulant-skimi, saboterskimi elementi, ki poizkušajo izigravati uredbe naše ljudske oblasti.

Nekateri večji kmetje so na primer obdelali le toliko, kolikor rabijo za sebe. Primeri razširjevanja sovražnih gesel proti ljudski oblasti dokazujejo, da so še ljudje, ki nočejo razumeti stvarnosti in ki poizkušajo izkoriščati delovnega človeka. Nič čudno ni, da ravno takšni ljudje dajejo zatočišče sabotažnim in diverzantskim grupam, katere pošilja tuja reakcija v našo deželo. Prav tako ni čudno, da so takim skupinam dali zavetje ravno duhovniki, kot je bil primer v Stražišču itd.

Uvedba ostrejšje in popolnejše množične kontrole je že precej omejila protiljudska dejanja. Prepričani pa smo, da bomo v nastopajočem letu v OF članstvo politično še bolj z aktivizirali, ter na ta način uvedli popolnejšo in uspešnejšo množično kontrolo.

V tretjem letu naše petletke bo potrebno še nadalje razvijati socialistično gospodarstvo. Delovni kolektivi bodo pod vodstvom Partije in organizirani v ES še nadalje razvijali socialistično tekmovanje v vseh panogah dela.

Prav tako bo treba v OF utrditi zavest, da je OF najmočnejša borbena zveza delavcev in kmetov. OF mora v novem letu še bolj strniti svoje vrste, razviti sodelovanje z oblastjo in voditi neizprosno borbo proti vsem tistim, ki poizkušajo izigrati ljudsko oblast.

Potrebno bo voditi odločno borbo za politično aktivizacijo najširših ljudskih množic. Na vasi bomo posebej razvijali kmečko zadružništvo, socialistično tekmovanje za večje hektarske donose in sploh za nov odnos do dela v socialističnem gospodarstvu. Hkrati pa bomo razkrinkavali vsako podlo dejavnost domače in tuje reakcije.

Svojih nalog se bomo resno lotili in, ko bomo konec leta spet pregledovali uspehe, bomo ugotovili, da smo plan za leto 1949. izvršili in v mnogem preseglili in to tretje leto naše petletke nas bo še bolj močno približalo našemu cilju — socialistični družbeni ureditvi.

Srečno in uspehov polno leto 1949
Vam želi IOOF! M. K.

S Titom -

v tretje leta naše prve petletke

Za nami je drugo leto naše prve petletke. Stopamo v njeno tretje leto.

Napori delovnega ljudstva v letu 1948 niso in ne smejo biti pozabljeni. Iz njih uspehov moremo izvesti pomembne zaključke in uporabiti vse izkušnje. Delovni napori se v sistemu ljudske oblasti ne izgubljajo, temveč so po svojih stvaritvah živ spomenik ustvarjalnosti in mogočna pobuda za vse nadaljnje dejanje in nehanje.

V letu 1948 smo v izgradnji socializma močno napredovali. Bojevali smo trd boj s kapitalističnimi ostanki. Z njimi smo se spoprijeli zlasti v trgovini in drobnji industriji. V trgovini smo najprej odstranili grosiste. Tedaj pa so se okrepile kapitalistične težnje pri podeželskih trgovcih. Ti so poizkušali voziti po starem in zavirati socialistično trgovanje. Takšne pojave je bilo opaziti ne samo v okraju, temveč tudi izven njegovega območja.

To je povzročalo v trgovini precejšnje motnje in nered na našem trgu. Zasebnim trgovcem ni šlo v račun, da je v ljudski državi trgovina le aparat distribucije, ne pa sredstvo za doseganje največjih dobičkov. Ker se nikakor niso mogli vživeti v nov način trgovanja, smo vso privatno trgovino odpravili. V zvezi s tem in z uredbo o vezani trgovini pa se je pojavilo novo vprašanje, vprašanje razširitve trgovske mreže. To smo zadovoljivo rešili. Ustanovili smo nove poslovalnice okrajnih magazinov, posebne poslovalnice za vezano trgovino, garantirano preskrbo itd.

Kakor v trgovini, je bilo tudi v manjši industriji, zato so skoraj vsa proizvodna sredstva morala nujno preiti v roke države. S tem je bila ustvarjena možnost za pravilno organizacijo dela, krajevnim ljudskim od-

borom pa je bila omogočena ureditev lastnega gospodarstva.

Gospodarske ukrepe in dejanja je spremljala politična dejavnost. Z volitvami v ljudske odbore smo utrdili ljudsko oblast. Odstranili kapitalistične ostanke, ki so poizkušali zmanjšati revolucionarnost odborov. V odbore so prišli delavci in manjši kmetje, ki branijo delovnega človeka pred gospodarskim izkoriščevanjem s strani kmečkih magnatov.

Tudi v zadružništvu je bilo precej storjenega. Močno so se razvile kmečkije zadruge, ki so sicer v marsičemu obdržale svoj „štacunarski“ značaj, ki pa se ravno v zadnjem času z ustanavljanjem zadružnih ekonomij vedno bolj izgublja. Zrasli so mnogi zadružni domovi, na primer v Kokrici, Križah, Savodnju, Cerkljah, Trsteniku, Trbojah in drugod, ki že predstavljajo kulturno in gospodarsko središče vaškega življenja.

V tovarnah se je po lanskoletnih izkušnjah močneje razvilo socialistično tekmovanje, dobilo je nove oblike in je imelo pomemben vpliv na potek borbe za izpolnitev plana. Predčasno ustvaritev planov v tovarnah, povečana storilnost in vrednost delovne ure so nam neizpodbiten dokaz za to, hkrati pa so nam mogočno potrdilo, da so naše množice razumele boj za socializem.

Velike delovne akcije OF, kot so gradnja zadružnih domov, delo v tednu gozdarstva, cest itd., ko je bilo izvršenih na stotisoče prostovoljnih delovnih ur — njihova vrednost znaša več deset milijonov — je dokaz, da naše delovno ljudstvo zavestno in vneto dela za socialistično družbeno ureditev, da je navezano na Partijo, in da jo z vsemi silami podpira v naporih za izpolnitev plana. Kako je blizu KP našemu ljud-

„PROJEKT PREKORAČIL PLAN“

Delovni kolektiv Splošnega gradbenega podjetja „Projekt“ v Kranju je 19. XII. 1948 slavil svojo največjo zmago, ko je dosegel svoj letni plan.

Upravičeno je bil vsak delavec, vsak zidar, pa tudi vsak nameščeneč ponosen na to, saj je bil to največji in edini cilj vsakega posameznika v podjetju. Poudariti moramo, da je bil letošnji plan za 48% večji od lanskega ter ga bomo za cele 4% prekoračili.

Izpolnitev plana gradbenega podjetja je bila sicer težavna, vendar izredno važna. Podjetje se je moralo boriti z velikimi težavami, ki so se vse leto stalno pojavljale. Primanjkovalo je delovne sile in materiala. Bilo je treba povečati efekt dela, da se je lahko z razpoložljivo delovno silo doseglo to, kar je zahteval plan. Zaradi tega so bila izvedena razna tekmovanja, predkongresna tekmovanja v čast kongresa KPJ, KPS in ESJ, ki so vsa izredno dobro uspela in v veliki meri pripomogla k dosegu plana. Gradbeni delavec je s tem dokazal, da razume novi čas in se zaveda, da mora dati svoj prispevek k izgradnji socializma.

Izpolnitev plana je delovni kolektiv proslavil s prireditvijo dne 19. 12. 1948 v Kranju in na gradilišču Lesce. Ob tej priliki je bilo proglašanih 42 udarnikov, tako da ima podjetje sedaj 145 udarnikov ter je bilo 127 nagrajenih. Direktor podjetja, planski pomočnik direktorja in tajnik Sindikalne podružnice so pozdravili zbrane delavce, se jim zahvalili za doseganje dela ter jih pozvali, naj tudi v bodoče z isto voljo in isto zavestjo pomagajo pri čimprejšnji izgradnji socializma.

Iz naših krajev in tovarn

IZ ŠKOFJE LOKE

V preteklem mesecu je imel II. kvart množični sestanek, ki ga je organizirala OF. Sestanek je bil dobro obiskan in je pokazal veliko vnemo in zanimanje za frontovsko delo. Uvodoma so imeli kratek študij o govoru maršala Tita na II. kongresu KPH, ki mu je sledila živahna diskusija navzočih.

Tov. Remškar je nepobitno dokazal, da veliki kmetje še vedno nočejo pravilno razumeti nove dobe in poskušajo zavirati pot v socializem, kar pa jim ne bo uspelo, če bodo frontovci budno pazili na interese naše skupnosti.

Mestni odbor OF bo podelil najboljšemu kvartnemu odboru prehodno zastavico. Zanj se borita drugi in tretji kvart, ki imata največ uspehov na vseh področjih prostovoljnega dela v Škofji Loki. Toda člani drugega kvarta OF so mišljenja, da je to njihova stvar in da si morajo priboriti to zastavico. V vseh stvareh morajo biti prvi, so sklenili, to je, tako nam pišejo, stara tradicija njihovega kvarta, ki je ne bodo zanemarili. Ta predlog sekretarja Regvata Janka, je bil soglasno sprejet in vsi so se takoj obvezali:

1. do vsakega 4. v mesecu bo pobrana vsa članarina, ki jo bodo zvišali;
2. socialni fond bodo zvišali za 50%, ker se zavedajo, da gre denar za človekoljubne namene;
3. otvorili bodo študijske krožke in jih pomnožili. Z njimi so že začeli in se vrše redno vsake sredo;
4. množične sestanke bodo redno obiskovali;
5. udeleževali se bodo udarniškega dela pri nakladanju lesa na kolodvoru. Tako je organizirana brigada, ki šteje 24 članov.

Bilo je govora tudi o popisu prebivalstva II. kvarta in vodenju kartoteke, tako da bodo vsi člani v stalni evidenci. Glede preskrbe, je prišel kvartni odbor OF do zaključka, da je treba članom pomagati pri nakupu tekstilij. To se bo izvršilo tako, da bodo dobili tisti, ki so res dobri člani in ki bodo vestno izpolnjevali frontovske dolžnosti, od kvartnega odbora posebna potrdila za nakup blaga in bodo imeli prednost. Za obveščanje o množičnih sestankih so izvoljeni hišni zaupniki.

Pri prvih začetkih prostovoljnega dela, ki ga je organiziral II. kvartni

TOVARNA ŠPORTNIH ČEVLJEV V ZIREH

Dne 22. decembra je dosegla izpolnitev planske naloge tovarna športnih čevljev v Zireh, ki se je sredi avgusta lanskega leta preselila v nove, moderne prostore, kar je omogočilo uvedbo novega načina dela — brigadnega sistema. Organizacija brigad je ob mehanizaciji dela v kratkem času omogočila novim, še neizkušnim pomožnim delavcem, da so se ob naporih starih strokovnih delavcev vključili v proizvodnjo in pripomogli k izpolnitvi proizvodne naloge, ki je bila letos za 190% večja od lanske. Kako se je v podjetju dvignila proizvodnost dela, nam priča uspeh šivačev gozdarjev, ki danes izvršijo svoje delo povprečno že v 9 urah 42 minut, medtem ko so po prejšnjem, zastarelem načinu za isto delo potrebovali 13 ur 48 minut. Pri tem pa se je izboljšala še kakovost izdelkov.

BOBOVŠKA OPEKARNA DOSEGLA PLAN

Preteklo soboto je delovni kolektiv Bobovške opekarne izpolnil letni plan žgane opeke po količini in vrednosti. Borba zanj ni bila lahka. Do meseca maja so bili še vedno pod planom. Nekaj zaradi slabega premoga in pomanjkanju delovne sile, a zlasti pa vsled sovražnega saboterskega vpliva bivšega lastnika tovarne in njegovih pomagačev, s katerimi je delavstvo odločno obračunalo. V šest mesečnem tekmovanju z vsemi opekarnami v Sloveniji so dosegli prvo mesto in si priborili republiško prehodno zastavico v trajno last.

IZ CERKLJ

V nedeljo, dne 19. dec. 1948 smo v Cerkljah dogradili in pripravili novo gledališko dvorano z odrom v bodočem Zadrudnem domu. To je bil pomemben dogodek, saj je skoraj leto dni počivalo vso kulturno prosvetno delo v vasi. Veseli smo, da smo po zaslugi nekaterih delovnih in zavednih članov gradbenega odbora le prišli do toliko potrebne dvorane in odra. Ne moremo pa v celoti pohvaliti gradbenega odbora. Mnogo njegovih članov se premalo zaveda dolžnosti, ki so jih prevzeli. Ti stoje ob strani in dajejo žalostno sliko in merilo svoje gospodarske, politične in kulturne nezgrajenosti. Večina naših ljudi ve ceniti napore in delo posameznikov na področju tukajšnjega KLO-ja, ki so z udarniškim delom, vožnjami, materialom ali z denarnimi prispevki veliko pomagali pri obnovi in delih pri Zadrudnem domu. Vendar imamo v Cerkljah še ljudi, ki do danes še niti s prstom niso mignili za korist skupnosti in kvečjemu z godrnjanjem kriticizirajo dela pri obnovi ZD. Ti naj pomnijo, da bo ljudstvo dobro znalo ceniti njihov odnos do delovne skupnosti in da se bo po njihovem delu meril tudi delež, ki ga od skupnosti pričakujejo.

Pri bodočih delih, ki se bodo pričela spomladi, bo vse organizacijsko delo prevzel odbor krajevne kmetijske zadruge. Upamo, da bo s pritegnitvijo novih članov tempo obnavljanja pospešen, dobro pa bi bilo, da bi vsaj nekateri člani, ki so se doslej izkazali pri delu, še naprej ostali v odboru.

Na dan otvoritve dvorane in odra je krajevni prosvetni svet s člani mladinske organizacije uprizoril igro „Uroki“. Zdelo se nam je, da bo tudi mladinsko organizacijo treba močneje zaktivizirati zlasti v kulturno-prosvetnem delu. Kraj, kakor so Cerklje, nima mladinskega pevskega zbora, čeprav vemo, da je mnogo mladine, ki pa išče

Odkup prašičev - važen revolucionaren korak za dvig našega življenjskega standarda

V preteklem mesecu je bil v kranjskem okraju odkup prašičev pri vseh večjih kmetih, ki niso zadostili svojim dolžnostim do skupnosti in države.

Ugotovilo se je, da bi naši vaški mogotci prav lahko redili več prašičev za široko potrošnjo, česar pa iz svoje ozkosrčnosti in nerazumevanja ljudskih potreb niso storili. Govorili so: „Zase imam dovolj, za druge mi ni mar!“ Tem vaškim elementom, ki so takega mišljenja, pa je naša ljudska oblast s svojim ukrepom obveznega odkupa prašičev pokazala, da je tako stališče popolnoma napačno in da je takemu mišljenju v naši deželi socializma za vedno odklenalo. Odkup prašičev se je izvedel pri vseh močnejših kmetih, ne glede na število prašičev, ki so jih imeli, ampak na število, ki bi jih taki kmetje lahko redili.

Ta ukrep je važen korak k izboljšanju garantirane preskrbe delovnega ljudstva k preprečitvi sabotiranja in špekulacije kulaško nastrojenih kmetov. Ta revolucionaren ukrep naše ljudske oblasti proti takim vaškim mogot-

cem je bil z velikim zadoščenjem in odobravanjem sprejet pri delovnem ljudstvu.

Prizadeti elementi so seveda pri tem zastokali, začeli so širiti paniko med malimi in srednjimi kmeti, ki so že oddali in še vedno oddajajo po svoji zmožljivosti, češ: „Tudi vam bodo vse vzeli!“ In res so nekateri nepoučeni delovni kmetje nasledili tej sovražni paroli. Slučaj v Puštalu pri Škofji Loki, kjer so mali kmetje šli takim govoricam na led in čez noč vprizorili klanje prašičev, s čimer so se sami najbolj oškodovali, nazorno kaže, da sovražni elementi svoje izgube nikakor ne morejo preboleti. Naša ljudska oblast pa je dala že nešteto dokazov, da skrbi in dela za skupne interese in gleda tudi na malega in srednjega delovnega kmeta, ga ščiti in mu pomaga pri dvigu njegove gospodarske moči. Vsi njeni ukrepi imajo namen, koristiti skupnosti in dvigniti življenjsko raven našega delovnega ljudstva, ki se trudi pri izgradnji socializma.

Krajevnim in vaškim odborom OF za leto 1949

Stopili smo v novo leto. Tudi letos bomo svoje delo planirali. Plan naj bo živ odraz nalog organizacije, izhaja naj iz potreb posameznega kraja!

Delo OF zajema vsa področja ljudskega dejanja in nehanja, zato nikakor ne more in ne sme biti slučajnostno, nasprotno: biti mora skozi in skozi načrtno. Dobro bo treba preučiti, kakšni naj bodo letošnji politični prijem; kako naj uredimo študijske krožke, da bomo vključili v študij slehernega člana; kako bomo razgibali življenje v zadrudnih domovih s kulturnimi prireditvami; z igrami, predavanji itd.; kako bomo vzbujali zanimanje za napredno knjigo. V krajih, kjer ni zadrudnih domov, bo treba precejšnje skrb posvetiti organiziranju frontnih koticikov.

Pri vsem tem ne bomo smeli zanemariti gospodarskih vprašanj, ki nam

bodo nakazovala iz dneva v dan nove naloge. Skrbeti bo treba, da bo trgovina v slehernem kraju brezhibna. Kontrola bo v tem pogledu marsikje nujno potrebna. Povsod bo treba podpreti najrazličnejša gospodarska dejanja z delovnimi akcijami, naj gre že za pomoč pri delu v poljedelstvu, gozdarstvu, gradnji raznih naprav itd. Sem spadajo tudi kmečke obdelovalne zadruge. Kjerkoli se snujejo take zadruge, bo OF nudila vso podporo.

Plan naj zajame celo leto, hkrati pa naj bo razdrobljen na mesece in trome-sečja!

Če bomo delali načrtno in z vnamo, uspehi ne bodo izostali in naše delo bo pomemben prispevek k skupnim naporom za novo družbeno ureditev — socializem.

Okrajni odbor OF.

Primeri obolenja za tuberkulozo so med našo mladino kaj redki

Po okraju se širijo glasovi, da je cepljenje proti tuberkulozi ugotovilo, da je ogromno število šolskih otrok v Kranju okuženih s tuberkulozo ali da na njej boluje. To ne drži! Redni pregledi šolske mladine so ugotovili prav redke primere aktivne pljučne tuberkuloze.

Res je, da je veliko število otrok sprejelo vase bacile tuberkuloze. Ta pojav ni nov. Saj skorajda vsak človek preboli lahko tuberkulozo, a pri veliki večini lastna obrambna sposobnost in

odpornost razvoj bolezni zavre in s tem možnost obolenja občutno zmanjša.

Otroci s pozitivno tuberkulinsko reakcijo brez kliničnih znakov so tako rekoč varni in niso v nevarnosti, prav gotovo pa je nevarnost okužbe pri njih mnogo manjša ko pri tistih, ki še na tuberkulin ne reagirajo in so zato za okužbo sprejemljivi. Ta okoliščina je izredno važna, zato nam borba proti tuberkulozi nalaga dolžnost cepljenja po BCG-ju.

KRIŽE

zabave drugod in ne tam, kjer bi bilo zanj najkoristnejše.

Krajevni prosvetni svet ima v novi dvorani hvaležno področje dela. Zeleti je, da bi znal pritegniti vanj mladino, ji vzgojiti veselje do nastopanja na odru in jo tako vključevati v delo in pripravljati za naloge, ki jo čakajo pri graditvi socializma na vasi. V novem Zadrudnem domu bosta imeli svoje prostore tudi knjižnica in čitalnica. Število čitateljev se je v zadnjem času precej zvišalo. To razveseljuje dejstvo je porok, da bo prosvetno delo uspešno, če bomo znali in predvsem hoteli delati pri izobraževanju in vzgoji naših ljudi. Najvažnejši problem, ki ga je treba reševati pri nas pa je poživitev vseh frontnih organizacij. Treba je samo volje do dela tako na prosvetnem torišču, kakor pri gospodarski problematiki kraja in politični vzgoji ljudstva.

Na dan Jugoslovanske armade je vojni garnizion v Križah odkril v vasi Gozd spominsko ploščo, ki nas bo spominjala dneva, ko so se v Gozdu zbrali prvi partizanski borci našega okraja, to je 7. julija 1941. Svečano odkritje je izvršil komandant divizije, ki je v svojem govoru lepo očrtal pomen ljudskega upora proti tujcu in domačim sovražnikom. — Za njim je v imenu Okrajne zveze borcev NOB spregovoril tov. Brovč Andrej, ki je lepo opisal prve partizanske akcije in borbe na Gorenjskem. Pri svečanosti je sodelovala godba na pihala iz Tržiča. Plošča je vzdana na prvi hiši v vasi Gozd. Na njej je zapisano: „Na tem mestu so se 7. VII. 1941. leta zbrali prvi partizani iz tega okraja in dvignili narodni upor.“

Vojni garnizion Križe 22. XII. 1948.

Konferenca učiteljev in profesorjev našega okraja

Petletni plan pomeni preobrazbo družbene ureditve pri nas. Napačno pa bi sodil tisti, ki bi mislil, da zajema le gospodarstvo, da hoče odpraviti le kapitalistično materialno izkoriščanje človeka po človeku. Ne! Naša petletka pomeni mnogo več: delovnega človeka hoče osvoboditi vseh spon, v katere so ga vklepali izkoriščevalski družbeni sistemi, osvoboditi ga hoče materialnih in duhovnih vezi. Petletni plan pomeni socializem — življenje materialno in duhovno svobodnega človeka. Da so mogli izkoriščevalski razredi izkoristi naše delovne množice, so jih pehali v nevednost, jim vcepili kot živo resnico orientalske bajke in pravljice ter najrazličnejša znanstvena izkrivljanja, tako da je naš človek, tudi prenekeri izobraženec, trepetal v strahu pred božanskimi demoni. To se je dogajalo skozi stoletja, prešlo našemu ljudstvu in meso in kri, postalo naša tradicija, tradicija, ki je močna ovira na poti k napredku. Iztrgati to škodljivo izročilo iz miselnosti našega ljudstva, zlasti mladine, pa je naloga našega izobraženstva, posebej še učiteljstva. Toda prav v našem okraju se je pokazalo, da nekateri profesorji in učitelji še žive v svetu suženjske miselnosti, da imajo neznanstvene poglede glede na nastanek sveta in življenja in glede na razvoj živih bitij in družbe, da tonejo v srednjeveškem misticizmu in da svoje presodke in neznanstvene sodbe na tak ali drugačen način posredujejo mladini. To je dalo pobudo, da je bila sklicana konferenca profesorjev in učiteljev našega okraja. Sklicana je bila za 22. december.

Pomen in naloge potrošniških zadrug v socialističnem gospodarstvu

Se so nekateri, ki mislijo, da je možno udeleževanje v združništvu samo s trgovino in da bodo KZ prodajale blago kmetom, potrošniške pa delavcem in nameščencem. Potrošniške zadruge vidijo danes svoj glavni cilj v trgovanju, prav za prav v razdeljevanju garantirane preskrbe in so zato v večini ostale le razdeljevalnice blaga garantirane preskrbe. Kakor so že kmetijske zadruge pričele ustvarjati socialistični sektor gospodarstva, tako morajo tudi potrošniške zadruge postati pomožno sredstvo pri izgradnji socializma.

Z vsestransko potrebo in oskrbo potrošnikov bomo marsikatero gospodinjo razbremenili dela doma in ji dali možnost, da se vključi v proizvodnjo. Potrošniška zadruga mora skrbeti za potrošnika tako, kot gospodinja za svojo družino. PZ mora poleg razdeljevanja garantiranih artiklov skrbeti tudi za prodajo blaga po višjih cenah, za

Na konferenci je bilo dvoje predavanj: prirodoslovno in zgodovinsko. Profesor tovariš Polenec Anton je znanstveno natančno pokazal, kako je treba gledati na mrtvi in živi svet in kaj predstavlja človek sredi najrazličnejših naravnih pojavov. Seveda se v kratko odmerjenem času ni mogel dotakniti ogromnega dokaznega gradiva za človekov razvoj, pač pa je dovolj jasno pokazal, da je življenje treba študirati in da bi zlasti izobražencu ne smeli biti vodilo predsodki, ampak znanstvena dognanja. — Zgodovinsko predavanje je imel tov. Šumi Nace, ki je skušal prikazati, kakšni so znanstveni pogledi na zgodovinska dogajanja. — Razgovor po predavanjih je pokazal, da naši pedagogi poznajo izsledke sodobne znanosti in da z njimi seznanjajo mladino, pokazal pa je tudi, da nekateri še žive v svetu srednjeveške izmahnjenosti in fanatizma, zato ni čudno, da posamezniki še vedno uče tako, da predstavljajo prave mumije sredi naprednega učiteljstva.

Na konferenci je bilo razdeljenih učiteljem in profesorjem precej nagrad in pohval za požrtvovalno in uspešno delo. S tem je prosvetna oblast dala priznanje tistim, ki so se pri delu posebno izkazali, bodisi po svoji sposobnosti in marljivosti, bodisi z nadurnim delom.

Prepričani smo, da bo konferenca rodila najlepše uspehe, da nikdo med učiteljstvom ne bo več prišel pri poučevanju v opreko z znanostjo in da bodo priznanja naše ljudske oblasti mogoča pobuda za še uspešnejše delo.

prodajo sadja, zelenjave, mleka, mlečnih izdelkov, mesa itd. Oskrbi morajo potrošnike z zimsko zelenjavo, krompirjem, zeljem, drvami, premogom itd. Prav tako je treba skrbeti za vlaganje zelenjave, peke in prodajo kruha. Organizirati morajo zadruga pralnice, šivalnice in čevljarnice itd. Vse to so naloge potrošniških zadrug.

Iz nalog potrošniških zadrug se vidi, da ni trgovina glavni sektor potrošniškega združništva, temveč da so naloge PZ povsem večje. PZ morajo takoj pristopiti k organizaciji delavnic, pekarn in drugih obratov, za katere se čutijo potrebe v kraju. Z razširitvijo zadržnega obrata se bodo znižali stroški in na tej podlagi se bodo znižale tudi cene poedinim predmetom in s tem bo zadruga zadovoljila svoje članstvo. To bo povzročilo, da se bodo vključili v zadrugo še tisti, ki danes morda še s strahom gledajo na naše zadruge.

IZPRED SODIŠČA

RAZKRINKANA SPEKULANTSKA IN PROFITARSKA DRUŽBA Omeje Peter in Justina iz Stražišča ter njuni pajdaši bodo prišli pred ljudsko sodišče

Omeje Peter in Justina iz Stražišča ter njuni pajdaši bodo prišli pred ljudsko sodišče.

Pleskarski pomočnik Omeje Peter in njegova žena Justina, oba doma iz Stražišča pri Kranju, sta organizirala špekulantsko in profitarško družbo, ki se je bavila z nakupovanjem in preprodajo raznih artiklov, v glavnem usnja, ter je trenutno pomanjkanje teh predmetov izrabila v svoj profitarški namen. Organizatorjema ni šlo v račun, da bi prijela za pošteno delo, ampak sta si izbrala pot izkoriščevalcev našega ljudstva in za seboj potegnili še druge. Tako je postal njun pajdaš tudi Podreka Jože, sedlarski mojster iz Zabnice, ki je svojo obrt izrabljal v špekulantske namene in je za potrebe lokalnega gospodarstva nakazano usnje utajil ter ga prodajal po visoko pretiranih cenah. Tako je bilo ugotovljeno, da je na ta nedovoljen špekulantski način bilo spravljeno v promet okrog 100 kg spodnjega usnja in prav toliko kvadratnih metrov ševroja. Pri tem umazanem poslu so na rovaš delovnega ljudstva zaslužili na lahek način lepe vsote denarja.

K tej tolpi pripadata še zakonca Ko-

lar Stanko in Marija iz Stražišča, ki sta Omejevima dobavljala žimo, ki je bila ukradena v „Žimpreji“ v Stražišču, kjer sta bila uslužbena in kjer sta imela stanovanje. Tako so se okoriščali s splošnim ljudskim premoženjem in z njim verižili. Pelko Rudolf in Kolman Marija pa sta razen usnja kupovala in preprodajala od Omejevih tudi volno.

Naša ljudska oblast in organi ljudske varnosti, ki so zasledili to tolpo izkoriščevalcev našega delovnega ljudstva, so s tem dokazali, da so budni čuvarji interesov skupnosti in da bodo neusmiljeno zapirali pot vsem izkoriščevalcem in špekulantom, ki se hočejo okoriščati z našimi socialističnimi pridobitvami.

KAZNOVANI DOBIČKARJI

Pred okrajnim sodiščem v Kranju sta se pred nedavnim morala zagovarjati Debeljak Lovro in njegova žena Ivana, doma iz Koprivnika, ki sta nameravala utajiti njivo krompirja, da bi ga preprodala po zvišanih cenah. Čeprav imata imenovana zakonca 36.68 ha razne zemlje in večjo kmetijo, sta vendarle v svoji dobičkaželjnosti hotela s prikrievanjem njiv krompirja zmanjšati obvezno oddajo in s tem oškodovati našo široko potrošnjo.

Sodišče ju je obsodilo na visoko denarno kazen, ki sta jo povsem zaslužila.

Ali Vam je znano...

da je pri Sv. Ani nad Trzičem porušena električna napeljava, ki so jo vaščani naredili z udarniškim delom do svojih hiš, ker je električna mreža v neposredni bližini. Obratovodja Desa iz Kranja, ki je to storil, prav gotovo ni pomislil na to, da bodo zato delavci in bajtarji ostali brez luči več kot tri mesece, saj je ravno tedaj trda predla za petrolej...

da šolski upravitelj v Stražišču še danes ne ve, da je pri nas ustavno izvedena ločitev cerkve od države. Svoj položaj izkorišča in hoče učiteljstvo prisiliti, da bi pionirske prireditve časovno uravnavalo po navadah predaprilske organizacije, ko je kler gospodaril po naših šolah...

da ljudje, ki nadvse uporno trdijo, da krompirja ni, skrivajo velike koli-

Kmetijske in potrošniške zadruge bodo morale biti med seboj povezane in skupno reševati naloge. Obojim bodo pomagali krajevni ljudski in OF odbori. Samo tako združeni bomo premetili vse težave v prehrani in izboljšali življenje našim združnikom.

čine tega pridelka. Med take trdovratne spadata tudi kmeta Čebašek Jože iz Moš in Pokoren Frančiška iz Podreče. Oba sta se morala zaradi prikrievanja zagovarjati pred okrajnim sodiščem...

da so stranišča na kolodvoru v Skofji Loki kar najlepši primer, kako malo se ponekod zanimajo za snago...

da ni res, da ne bi Lavrič Jože iz Dornic v letu 1948 plačal davkov, in da je nasprotno res, da jih je to leto plačal, in da je tudi res, da nam je napako v poročanju povzročil njegov še vedno slab odnos do odkupov...

da se dobe v kranjskih trafikah vžigalice le dva dni v tednu in da ima človek že veliko srečo, ako jih dobi v trgovini.

AKTIVNOST DRAMSKEGA ODSEKA LP V SMLEDNIKU

Dramski odsek ljudske prosvete v Smledniku je v nedeljo, 2. januarja 1949, v Zadržnem domu v Trbojah ponovil Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi“, ki jo je s prav lepim uspehom uprizoril že mesec prej v Smledniku.

valnosti interpretacije zelo približalo javniški in guštanski skupini. Zastajalo pa je za njima po enotnosti izvedbe.

KONCERT SLOVENSKE FILHARMONIJE

Pred kratkim, na Dan Jugoslovanske Armije, nas je posetila Slovenska filharmonija z dirigentom Jakobom Cipcijem. Priredila je koncert v Sindikalnem domu v Kranju z zanimivim programom slovenske glasbe, in sicer z deli čeških skladateljev Smetane in Dvořaka, ruskega komponista Čajkovskega in novjših slovenskih glasbenih tvorcev: Kozina in Bernarda.

Izvajali so odlomke iz Smetanove „Moje domovine“, dva Dvořakova slovenska plesa, drugi stavek iz Čajkovskega violinskega koncerta (solist Dermelj) in odlomke iz baletne suite „Orehoter“, Bernardovo razpsodično kolo in Kozinov scherzo „Bela Krajina“. Vse skladbe so pokazale, da je orkester dobro vigran in discipliniran, čeprav intonacija pihal tokrat ni bila brezhibna, kar pa je brez dvoma pripisovati nezakurjeni in slabo zasedeni dvorani.

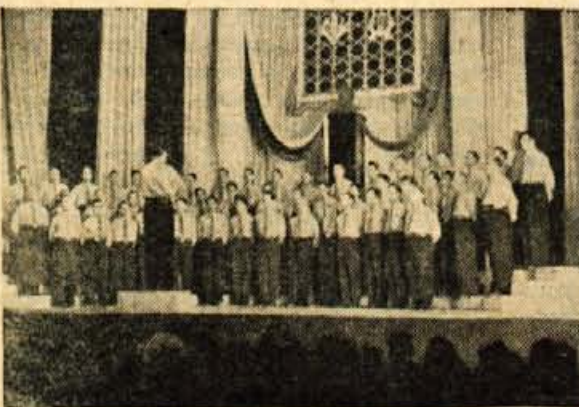
Koncert je bil umetniški dogodek in bi zaslužil mnogo večji obisk.

Kulturni pregled

NASTOP SKUD FRANCE PREŠEREN V MARIBORU

V okviru III. republiške revije SKUD Slovenije, ki je bila od 21. do 29. novembra lanskega leta v Mariboru, je nastopilo 27. novembra 13 najboljših pevskih zborov SKUD Slovenije. Med temi je nastopil tudi moški pevski zbor SKUD France Prešeren iz Kranja. Zbor je zavzel eno izmed prvih mest in si priboril prehodno zastavico. O njegovem nastopu smo prejeli sledečo oceno:

„Zelo lepo se je uveljavil moški pevski zbor France Prešeren iz Kranja. Zbor ima krasen glasovni material, zlasti preseneča pastoznost in širina basov. Tenorji imajo lepo, svežo, pravo tenorsko barvo. V visokih legah nekoliko preveč nagibajo k odprtemu petju in ker zbor v srednjih glasovih ni dovolj dobro zasaden, je njegov zvok mestoma neplastičen in nekam prozoren. S pritegnitvijo srednjih glasov bi zvokovno mnogo pridobil in bi nudil lep primer glasovno odlične pevске družine. Na svojem nastopu je zbor zapel Liparjevo „Na Posavju“, pri kateri je zapadel v

MOŠKI PEVSKI ZBOR „FRANCE PREŠEREN“

premočno skandiranje, Mirkovo „Kolo“, interpretirano z lepim muzikalnim izrazom in Gotovčevo „Slavo“, katere izvedba pa je bila slabša od prvih dveh in v interpretaciji ni prepričala. Mnogo pažnje bo moral zbor posvečati izgovorjavi, ker je še precej nerazumljiva. Vodja zbora Peter Lipar, kaže na svojem področju zelo lepe muzikalne in interpretacijske zmožnosti.

Harmonikarski zbor SKUD France Prešeren iz Kranja, ki si je na tej reviji v Mariboru prav tako priboril prehodno zastavico in prvo mesto, je pod vodstvom tov. Petra Liparja zaigral „Pesem partizanskih strelcev“, Schubertovo „Serenado“ in Liparjev venček slovenskih narodnih „Naši zvoki“. Tov. Lipar je s tem svojim nastopom pokazal, da se da tudi s temi glasbili doseči estetske vrednote, če se goji ta vrsta glasbe s tako resnostjo, kot so nam jo prikazali kranjski harmonikarji. Njihovo podajanje je bilo v vsakem pogledu dovršeno in občuteno, saj smo to lahko čitali na obrazih samih izvajalcev. Tov. Lipar in njegovi harmonikarji

so za tako dovršeno izvedbo želi pri občinstvu navdušeno priznanje.

O folklorni skupini SKUD France Prešeren Kranj pa kritik pravi: „Zelo lep in uspešen je bil nastop plesne skupine, ki je tudi izčrpala svoj program iz žive folklorne. Zaplesali so pet gorenjskih plesov. Izvajanje te skupine se je po prisotnosti izraza in prepriče-

Okrajni ljudski odbor Kranj

Štev. 15548/1

Kranj dne 30. decembra 1948.

Izvršilni odbor OLO v Kranju sklicuje IV. zasedanje okrajnega ljudskega odbora Kranj. Vršilo se bo v petek dne 7. januarja 1949 ob 8. uri v „Prešernovem gledališču“ v Kranju.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika in pregled sklepov.
2. Poročilo izvršnega odbora o izpolnitvi plana v kmetijstvu, lokalni industriji in trgovini.
3. Predlog in sprejem plana za leto 1949 v kmetijstvu in lokalni industriji.
4. Obrazložitev in sprejem dodatnega računa za leto 1948.
5. Izpopolnitev izvršnega odbora OLO Kranj.
6. Poročilo Okrajnega sodišča.
7. Ustanovitev novih okrajnih podjetij.
8. Predlogi in sklepi.
9. Slučajnosti.

Tajnik IO OLO:

Preds. IO OLO:

Kristan Milan

Trojar Janez

Vabimo vse odbornike, da se zasedanja polnoštevilno udeležijo. — Odborniki, ki se morajo za zasedanje poslužiti avtobusov, imajo prednost pri prevozu.

Vabilo na zasedanje jim služi kot potni nalog na avtobusnih progah.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

OPOZORILO

Vnovič opozarjamo vse razprodajalce, KZ in ostale naročnike, ki prejemale naš list po pošti, naj nemudoma poravnajo zaostali dolg.

Obenem dopolnjujemo zadnji naš razpis na vse krajevne OF odbore s tem, da uvedejo medsebojno tekmovanje, kdo bo pridobil več naročnikov in bolje organiziral dopisništvo za naše okrajno glasilo OF. Kdor bo od OF odborov in aktivistov fronte pridobil več naročnikov, bo dobil lepo knjižno nagrado, za tiste pa, ki pridobe 50 stalnih naročnikov, velja kot smo zadnjič objavili da bodo sprejeti 20% od nabrane naročnine.

Letna naročnina znaša din 96.—, polletna din 48.—, četrtletna din 24.—. Številka čekovne položnice je 611-90200-7.

Dopisujte
v „Gorenjski glas“!„KRALJ NA BETAJNOVI“
V ŠKOFJI LOKI

Dramatični odsek ljudske prosvete v Škofji Loki je 19., 25. in 26. decembra uprizoril na odru kulturnega doma Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi“. Režija tov. Polenc Polde bi bila kar dobra, če bi posvetil več pažnje izgovorjavi in ne bi dopustil nekaterim dialektične govornice, kar je pri Cankarju nedopustno. Zasedba drame, ki so jo v glavnem izpopolnili mladinci, od katerih so nekateri nastopili prvič, je bila kljub temu precej dobra in je izvedba igre povsem uspela. V glavnih vlogah so nastopili: Solc Polde (Kantor), Kerčič Branko (Maks), Longika Jelka (Francka), Žontar Nada (Nina), Primožič Vinko (župnik), Meden Anica (Hana) in drugi, ki so še kar dobro podali svoje vloge. To je bil obenem prvi letošnji poizkus nastopa mladine in to v eni izmed najtežjih dram. Nastop je dokazal veliko razumevanje in voljo do umetnosti pri naši mladini in želeli bi bilo, da bi jo zajeli še bolj množično in jo še bolj priklenili k temu koristnemu kulturnemu delu.

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI

9. do 11. januarja 1942 — veliki boji v Dražgošah in okolici, — 9. januarja so Nemci prvič napadli Dražgoše in jih začeli ob pol devetih obstreljevati s topovi, postavljenimi v vasi Rudno. — Nato so iz vasi Rudno, Češnjice, Kališa in Selc, od Sv. Križa, iz Besnice in z Jamnika prodirali proti Dražgošam. Borba se je začela ob desetih dopoldne in je trajala do večera, nakar so se Nemci zaradi velikih izgub umaknili. 10. januarja so Nemci ob osmih zjutraj napadli še s večjimi silami. Borba je trajala do 17. ure. Nemci so bili ponovno odbiti. — 11. januarja so Nemci napadli še bolj zgodaj. Napadali so pod zaščito ognja iz topov in težkih in lahkih strojníc ter prisilili partizane k umiku. Z njimi je odšlo tudi precej prebivalstva. Po zavzetju Dražgoš in bližnjih naselij so Nemci pričeli z ropanjem in drugimi grozodejstvi. Vasi Dražgoše, Peči in Jelenšče, ki so štele okoli 100 hiš, so požgali in v njih pobili vse, ki se niso umaknili, med njimi tudi 70 in 80 letne starce. Pobite so zavlekli v Prosvetni dom in ga zažgali. Pogorišča hiš so razstrelili. V teh bojih so imeli Nemci 300 do 400 mrtvih in okroglo 800 ljudi vrženih iz stroja. Partizanske čete sta vodila Stane Zagar in Jože Gregorčič.

9. januarja 1856 se je rodil pesnik Anton Aškerc.

DEŽURNA SLUŽBA

Nedeljsko zdravniško službo pri filiali Drž. zavoda za soc. zavarovanje ima dne 9. I. ves dan dr. Bežek Josip — Telefon štev. 353.

DEŽURNE LEKARNE

9. I.: Mr. Rauch Metod. Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

Dne 9. I.: Mačerat Ana, Jezerska cesta.

KINO KRANJ

4. I. do 9. I. „Učenka I. razreda“. Sovjetski umetniški film. — 7. I. do 9. I. „Jan Rohač“. Češki umetniški film.

KINO STRAŽIŠČE

7. I. do 10. I. „Parada mladosti“. Jugoslovanski dokumentarni film.

KINO ŠKOFJA LOKA

7. I. do 9. I. „Skrivnosti narave“. Sovjetski umetniški film.

Martel:

Neva borba za Kočevski Rog

I.

O slabem vremenu, krajih,
slabotnih in korajžnih ljudeh

Bil je čemern jesenski dan. Tri dni je bilo kot iz škafe, kakor da se je vreme zaklelo za „gozdarski teden“, da ga bo pokvarilo in mu nagajalo. Ta dan, četrti v tednu, je bil lepši od prejšnjih, čeprav so se podili oblaki kot zamazane rjuhe nizko nad zemljo in temnimi kočevskimi hribi v ozadju. Prav za prav si gore težko razločeval, ker so jih ovijale goste vodne megle, ki so se zdaj pa zdaj razlivale po Čeremošnjiški dolini. Vijugasta granitna cesta se vleče pred teboj in v svoji osamelosti se ti dozdeva neskončno dolga in pusta, čeprav se stalno spušča nizdol, nekam v zeleno globel.

Ko sem se spustil s hrbta semičkih hribov na pot proti Čeremošnjicam, je bilo vreme tako, da bi ne verjel, da je bilo poldan; vlivale so se močne plohe.

Toda, vztrajnost velja! sem sklenil pri sebi. Za sabo sem pustil požgano vas Vrčice, prav tako razdejan Blatnik

SEZNAM POROČENIH

DNE 24. XII. IN 31. XII. 1948

Bračič Franc, Kranj in Podrepšek Vida, Kranj; Proj Janez, Zg. Bitnje in Fistrič Marija, Kokra; Benčič Milan, Kranj in Cigan Anica, Kranj; Urbanc Jožef, Kranj in Šušteršič Mihaela, Kranj; Kern Vladimir, Zg. Duplje in Vrhovnik Marija, Orehek; Mikelič Miljenko, Sisak in Luin Boža, Kranj; Pajk Bruno, Kranj in Doma Angela, Kranj.

Ob tej priliki so darovali za soc. fond skupno din 1160.

SEZNAM UMRЛИH

OD 20. NOV. DO 31. DECEMBRA 1948

Gros Borivoj, star 3 leta, sin inženirja, Kranj; Eržen Anton, star 69 let, čevljar, Kranj, Klanc; Hafner Franc, star 42 let, ključav. mojster, Kranj, Gor. Sava; Zaplotnik Marijana, stara 73 let, gospodinja, Kranj; Alič Ana, stara 43 let, tkalka, Kranj, Huje; Lebar Rotija, stara 77 let, sitarica, Kranj, Stražišče; Sedej Valentin, star 74 let, cerkovnik, Kranj Kalvarija; Stare Matija, star 71 let, posestnik, Kranj, Stražišče; Modic Marijan, star 3 mesece, sin nameščena, Kranj; Kapušin Jožef, star 73 let, zasebnik, Kranj; Česenj Ana, stara 76 let, posestnica in trgovka, Kranj; Engelman Janko, star 79 let, biv. gostilničar, Kranj.

SKUPNA STATISTIKA

V Kranju je bilo v letu 1948 rojenih 229 otrok, porok je bilo sklenjenih 517, a umrlo je 73 oseb.

Naši belci nam pišejo...

IZ PREDDVORA

Za proslavo dneva republike so se preddvorski pionirji skupno z bosanskimi pionirji iz Doma BH kar najlepše pripravili. Siguren nastop od najmlajših do starejših učencev je poplačal trud in težko delo učiteljev, ki so jih za ta nastop pripravljali. Dvorana je bila polna šolske mladine.

Da bi omogočili tudi staršem vpogled v naše delo, smo prireditev ponovili v nedeljo. Toda na žalost smo bili presenečeni. Dvorana je bila prazna. Niti starši tistih otrok, ki so v prireditvi nastopali, niso mogli žrtvovati vsaj malo časa, da bi nas obiskali. Z dejanji pokažimo svojo zavednost! Tudi tistih, ki porabijo vsako priliko, da udarijo po učitelju, ni bilo pri predstavi.

Ne mōtj nas njihovo zadržanje, pač pa nam je samo utrdilo v prepričanju, da smo na pravi poti pri vzgoji naše mladine.

Kako je našim krajevnim faktorjem šola pri srcu, se vidi tudi po tem, da

Važni zapiski na robu

ZAPISUJMO UDARNISKE —
PROSTOVOLJNE URE!

V Kranju so v preteklem letu delali prostovoljci OF na desetih gradiliščih. Štab delovnih brigad pri MOOF je objavil, da je bilo v letu 1948 opravljenih 61.616 prostovoljnih ur. Na decemberskem zborovanju so bili razdeljeni znaki za udarniško delo. Razdeljevanje je vodil predsednik MLO Kranj tov. Brovč Andrej.

Zlati znak so prejeli: Stanko Franc, ki je napravil 1201 uro prostovoljnega dela, Jelenc Lojze 672 ur, Vogrin Martin 519 ur, Makuc Ivan 374, Pernuš Ivanka 340, Marn Jože 378, Snedic Jože 413, Beguš Ivan 308, Pokoren Pavel 327, Krašnar Anton 329, Pavlič Miha 305, Rant Jože 262, Lapajna Mirko 236, Sušnik Stanko, Kašnik Miha, Sajovic Miha, Stanjko Anica, Rogelj Nace, Godnič Just, Šiling Drago, Polec Branko, Drempotič Franc, Jerman Andrej, Seršin Franc in Praprotnik Jože.

Srebrni znak je prejelo 43 prostovoljnih delavcev, med katerimi imajo največ ur: Cuderman Janez 178 ur, Bizjak Ignac 166, Gorjanc Valentin 162, Frančiškin Štefka 151, Prelestnik 150, Brečko Jože 145, Pavčič Viktor 145, Perdan Albin, Pevec Mirko, Arnež Franc, Božič Franc, Česnik Ivan, Debeljak Marijan, Stanjko Olga, Fende Joža, Bukovšek Nace, Fende Tone, Štular Franci, Štirn Peter, Frančiškin Karlo, Železnik Jakob, Brezar Franci, Ramovš Franci, Mežek Marijan, Blažki Edi, Nartnik Janez, Tvrđi Makso, ing. Prihoda Leonid, Krajcar Jernej, Medved Lucija, Čater Milan, Leber Bine, Krmelj Rozi, Krt Janez, Gruden Leo, Fende Franci, Seražin Stane, Sedej Vencelj, Jenko Franc, Tomažič Franc, Brezigar Franc, Valenčič Mitja in Bukovšek Ignac.

Bronastih znakov je bilo podeljenih 135.

S tega mesta se zahvaljujemo vsem našim delovnim ljudem, zlasti pa naši mladini, ki je s svojimi prostovoljnimi akcijami veliko pripomogla k hitrejši graditvi naše države in se je s tem približala našemu skupnemu cilju (Tito)

še danes niso preskrbeli zadostne količine drv zanjo. Odgovorni možje pri Kmetozi se izgovarjajo eden na drugega. Tudi učiteljstvo še ni prejelo niti najmanjše količine kuriva. Pa nam Ljubljčanči zavidajo, češ: „Pa boste menda pri vas imeli toplo, saj ste pod gozdi doma!“

Kar naj se pridejo gret k našim mrzlim pečem! Z obvezno oddajo drv se namreč pri nas nič ne mudi, čeprav je zima pred vrati. L. K.

kel — „dež je pokvaril vse. Vsi ljudje so doma.“

Nekaj sem ugovarjal, se skliceval na to in ono, mož pa je ostal pri svojem.

„Ne... ne bo nič. Sploh ne vem, kdaj se bo delo spet začelo, če ne preneha to neurje,“ je dejal in brezupno zakrilil s tolstimi rokami.

Skoro bi skočil iz kože. Takšna pot, pa zastoj! In povrh vsega sem še premočen. Da mi je rekel, naj počakam in si odpočijem, da bomo jutri poskusili, bi še nekako šlo. Tako pa, kolikor je bil zajeten in močan, je bil mož usmiljenja in pomilovanja vreden. Nič borbenosti, nič poguma ni bilo v njem; kot da je sam brez rok in nog in da si nikamor ne upa iz tople domače sobe, tako se mi je naenkrat zazdelo in sem kresnil!

„Hudiča! Pa vendar ni povsod tako. Kam naj grem, povejte!“

„Ne vem,“ je zmigal s širokimi rameni in čez čas le dodal: „V Podturen pojdite, tam je večja gozdna uprava!“

Videl sem, da z možakarjem ne bo nič, da vse prigovarjanje nič ne pomaga, pa sem ga vprašal:

„Je daleč od tod?“

(Dalje prihodnjič)